

***ВІСНИК СТУДЕНТСЬКОГО
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
«ВАПРА»***

**ВІННИЦЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Випуск 187

Вінниця 2024

**ВІСНИК СТУДЕНТСЬКОГО
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
«ВАПРА»**

**ВІННИЦЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Випуск 187

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
XIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

*«Актуальні проблеми ефективного соціально-
економічного розвитку України»*

18 квітня 2024 року

Вінниця 2024

УДК 338.1

Вісник студентського наукового товариства «ВАТРА» Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ. Вінниця: Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ, 2024. Вип. 187. 415 с.

У Віснику розглядаються глобальні імперативи підприємницького потенціалу компаній на внутрішньому та зовнішньому ринках; проблеми та перспективи соціального забезпечення громадян; сучасні моделі, стратегії, технології менеджменту; стан, виклики та перспективи розвитку публічного управління в Україні; проблематика моделювання та проектування процесів управління в соціально-економічних системах. Значна увага приділяється стратегічним напрямкам розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в контексті динамічних євроінтеграційних процесів; фінансовому механізму забезпечення соціально-економічного розвитку країни; проблемам та перспективам торгівлі в реаліях сьогодення; маркетинговим технологіям в умовах інноваційного розвитку бізнесу. Висвітлюються регіональний та національний виміри тенденцій розвитку індустрії гостинності та харчової промисловості; політико-правові, історичні та соціально-психологічні тенденції державотворення в Україні. Досліджуються передумови професійної самореалізації молоді в умовах ринкової економіки: мовний, соціальний та міжкультурний аспекти.

Розраховано на аспірантів, молодих вчених, здобувачів вищої освіти, які цікавляться проблемами соціально-економічного розвитку суспільства.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Н. Л.**, д-р філос. наук, професор
Відповідальний секретар – **Мартинова Л. Б.**, д-р екон. наук, професор

Члени редакційної колегії:

Бабчинська О. І., д-р екон. наук, доцент, **Власенко І. Г.**, д-р мед. наук, професор, **Громова О. Є.**, д-р екон. наук, доцент, **Іваницька Н. Б.**, д-р філол. наук, професор, **Корж Н. В.**, д-р екон. наук, професор, **Романовська Ю. А.**, д-р екон. наук, доцент, **Хачатрян В. В.**, д-р екон. наук, професор, **Антонюк К. Г.**, доктор філософії зі спеціальності «Економіка», **Вівсюк І. О.**, доктор філософії зі спеціальності «Економіка», **Добровольська Н. В.**, канд. пед. наук, доцент, **Довгань Ю. В.**, канд. екон. наук, доцент, **Китайчук Т. Г.**, канд. екон. наук, доцент, **Мазуркевич І. О.**, канд. екон. наук, **Майстер Л. А.**, канд. екон. наук, доцент, **Осіпова Л. В.**, канд. екон. наук, доцент, **Павлюк Т. І.**, канд. екон. наук, доцент, **Стратійчук В. М.**, доктор філософії зі спеціальності «Економіка», **Тернова А. С.**, канд. техн. наук, доцент.

Свідоцтво Вінницького обласного управління юстиції про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації № 662-20-р серія ВЦ від 14 грудня 2006 року.

ЗМІСТ

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ: СТАН, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Бєлко Ю. М.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ HR-СТРАТЕГІЇ ОРГАНУ

ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ..... 11

Боднюк І. Л.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗБУДОВИ ВІДНОСИН МІЖ УКРАЇНОЮ ТА

ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ..... 17

Бондар Ю. Є.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ДЕРЖАВНА МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ДЛЯ

УКРАЇНИ..... 25

Важинський А. О.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЦИФРОВОЇ ПАРТИСИПАЦІЇ ГРОМАДСЬКОСТІ

У ВИРОБЛЕННІ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ..... 31

Винник А. О.

Здобувач освітнього ступеня «магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ МІСЦЕВИХ ФІНАНСІВ ЯК ОСНОВИ

МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ..... 39

Владімірова Т. О.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО

БРЕНДУ УКРАЇНИ..... 47

Восводко Д. Р.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ ЦИФРОВИХ РОБОЧИХ МІСЦЬ В

ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ..... 52

Палій О. О. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ: КОНТЕКСТ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ.....	251
Павлик О. К. Здобувач освітнього ступеня «бакалавр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ, МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ.....	259
Перевертень Д. О. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ОСОБЛИВОСТІ ЦИФРОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ...	266
Пономарьов А. О. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ ДЕМОКРАТІЇ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....	272
Проданець О. А. Здобувач освітнього ступеня «бакалавр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	280
Пушечнікова М. М. Здобувач освітнього ступеня «бакалавр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ РОЗБУДОВИ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В УКРАЇНІ.....	287
Реверчук А. В. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ МІСЦЕВА ДЕМОКРАТІЯ УКРАЇНИ – ОРІЄНТИРИ НА ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ.....	296
Ремінна М. С. Здобувач освітнього ступеня «бакалавр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ.....	303
Рибаченко Х. С. Здобувач освітнього ступеня «бакалавр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ РОЗВИТОК ЦИФРОВОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: ТЕНДЕНЦІЇ, ПРОБЛЕМИ.....	312

11. Хилько М. І. Екологічна безпека як фундаментальна складова національної безпеки. *Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса*, Сер.: Політичні науки. 2021. С. 69-75.

УДК 333

Перевертень Д. О.

Здобувач освітнього ступеня «магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ОСОБЛИВОСТІ ЦИФРОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ

ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

Стаття розглядає значення та вплив цифрових технологій на публічне управління. Акцентується на основних принципах цифрової трансформації в цій сфері, перевагах впровадження електронної взаємодії між органами влади та аналізі проблем, що гальмують перехід України до цифрової держави.

Ключові слова: *цифрова взаємодія владних структур, цифровізація, діджиталізація.*

Нові форми комунікативної взаємодії між органами публічної влади та громадськістю стали можливими завдяки з'явленню нових інформаційних засобів, таких як Інтернет, електронна пошта та масові комунікаційні системи. Ці технології об'єднали світ в одному цифровому просторі та підвищили роль та значення "комунікації" як процесу, який постійно передає та запобігає спотворенню інформації. Зростаюча цифровізація суспільства призвела до створення павутини цифрових комунікативних зв'язків, які займають важливе місце в житті людей. Цифрові технології стали неодмінною частиною нашого повсякденного життя, а їх вплив і наслідки стають все більш відчутними, оскільки більшість людей активно користуються цифровими пристроями і не уявляють свого життя без них. У той же час, суспільства стають все більше залежними від цифрових технологій та інфраструктури, яка обслуговує управління, розумні технології, медичні записи та інші аспекти особистого життя. Тенденція полягає у збільшенні використання цифрових технологій в

різних сферах діяльності. Для України у сучасних умовах особливо актуальною стає цифровізація комунікаційних процесів в діяльності органів публічної влади та державних структур.

Деякі з вчених, які досліджували аспекти системи електронного урядування, включають А. А. Асанову, Є. П. Бабалика, В. М. Грудницького, О. М. Ємельяненка, А. М. Митка, П. С. Клімушина, Р. А. Коваля, В. О. Коновала, В. В. Недбая, Н. Б. Новицьку, В. П. Пархоменка, О. М. Селезньову, А. О. Серенка, О. В. Шармая та інших. Однак, в Україні поки мало комплексних досліджень, присвячених ролі та значенню цифрових технологій у публічному управлінні на сучасному етапі розвитку держави.

Мета цього дослідження полягає в обґрунтуванні основних аспектів цифрової взаємодії органів публічної влади.

Цифрова трансформація важлива для сучасного стратегічного планування реформування публічного управління в Україні. Політичні, соціально-економічні та інформаційно-комунікативні інструменти взаємодії між державою та суспільством неперервно модернізуються під впливом нових викликів, що вимагають змін у процесах формування державної політики. Цей еволюційний процес вимагає переосмислення традиційних управлінських підходів та впровадження нових сервісно-орієнтованих механізмів. Взаємодія між публічними органами та громадянами повинна базуватися на відкритості та якості наданих державою послуг, що неможливо без відповідного технологічного забезпечення. Цей технологічний розвиток включає перехід від інформатизації до цифровізації управління на рівні держави та місцевого самоврядування [1].

Восени 2019 року в Україні відбулася значна зміна в напрямку цифровізації, коли цей процес став одним із ключових завдань національної політики. У зв'язку з цим було створено Міністерство цифрової трансформації та інші установи для просування цифрового розвитку. У Розпорядженні Кабінету Міністрів України "Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні" відзначається, що впровадження цієї Концепції має наступні переваги:

1. Підвищення ефективності державного управління шляхом спрощення управлінських процедур, зменшення адміністративних витрат та застосування сучасних методів управління.

2. Покращення якості та доступності адміністративних послуг.

3. Забезпечення контролю за ефективністю роботи органів влади та місцевого самоврядування.

4. Висока доступність інформації про діяльність державних та місцевих органів влади для громадян та громадських організацій.

5. Зменшення рівня корупції та тіньової економіки.

6. Досягнення нового якісного рівня управління державою та суспільством, а також зміцнення довіри до державних інституцій [3].

Цифрова трансформація суспільства справді величезна, і вона впливає на всі сфери, включаючи державне та муніципальне управління. Цифровізацію можна розглядати як рушійну силу нових парадигм, концепцій і підходів до управління загалом, а особливо до муніципального управління.

Органи публічної влади - це установи та організації, які відповідають за здійснення державних функцій, прийняття та виконання рішень у сфері законодавства, виконавчої та судової влади. Вони можуть включати у себе органи місцевого самоврядування, урядові відомства, судові органи, контрольні та наглядові органи, а також інші структури, які мають повноваження управляти та регулювати певні сфери державного життя.

Цифрова взаємодія органів публічної влади - це процес обміну інформацією, документами та даними між державними органами за допомогою цифрових технологій та електронних систем. Ця взаємодія передбачає використання електронних засобів для ведення комунікації, забезпечення доступу до інформації та реалізації управлінських процесів без використання паперової документації.

Однією з важливих особливостей цифрової трансформації управління є ціннісний підхід до муніципального управління. Цей підхід передбачає посилення впливу громадян на прийняття рішень за допомогою цифрових технологій та максимізацію корисності дій влади для громадян. Такий підхід спрямований на спрощення організаційної структури та економію ресурсів.

У цілому, цифрова трансформація управління не лише змінює технічні аспекти роботи владних органів, але й перетворює підходи до управління з точки зору відносин з громадянами, відкритості і прозорості процесів, а також ефективності використання ресурсів.

Значення цифрових технологій у публічному управлінні виражається у таких головних аспектах:

1) Демократизація: підвищення доступу громадян, фізичних та юридичних осіб до участі у прийнятті публічно-владних рішень.

2) Прозорість: забезпечення відкритості та прозорості діяльності органів публічного управління, що підвищує рівень довіри громадян і суспільства до цих органів.

3) Боротьба з корупцією: зменшення рівня корупції шляхом автоматизації процесів та виключення безпосереднього контакту у деяких ситуаціях.

4) Ефективність: зниження кількості помилок через автоматизацію управлінських процесів та розрахунків.

5) Економія ресурсів: забезпечення економії часу, коштів та кадрів як для органів управління, так і для громадян та суб'єктів господарювання [2].

Цифрове спілкування між державними установами передбачає автоматизований обмін документами та інформацією через комп'ютерні системи згідно з їх функціями та вимогами. Це охоплює:

- передачу та отримання документів у електронному форматі між установами.

- автоматизований обмін даними (повідомленнями) між їхніми інформаційними системами.

- організований доступ до електронної інформації з інших систем відповідно до повноважень.

А. Семенченко зазначає, що цифрова взаємодія включає в себе переведення всіх процесів, пов'язаних з електронними документами або повідомленнями, у цифрову форму, що охоплює їх створення, обробку, відправлення, передавання, отримання, зберігання, використання та знищення, надаючи їм юридичну важливість та правову силу [4].

Система цифрової взаємодії органів виконавчої влади призначена для автоматизації процесів управління електронними документами. Ця система охоплює створення, відправлення, передавання, отримання, оброблення, використання, зберігання та знищення електронних документів та електронних копій паперових документів. Вона використовує електронний цифровий підпис і не містить інформацію з обмеженим доступом. Також ця система забезпечує контроль за виконанням актів, протокольних рішень Кабінету Міністрів України та інших важливих документів.

Метою створення системи цифрової взаємодії органів виконавчої влади є:

– створення єдиного інформаційного простору для реєстрації, приймання, аналізу та зберігання організаційно-розпорядчих документів органів виконавчої влади в електронному вигляді за допомогою ключа електронного підпису (КЕП).

– підвищення ефективності та оперативності у прийнятті управлінських рішень.

– посилення контролю за обробкою, виконанням і зберіганням організаційно-розпорядчих документів органів виконавчої влади в електронному вигляді.

– скорочення витрат державного бюджету через перехід на безпаперовий обмін документами між органами виконавчої влади.

– створення передумов для переходу на електронний міжвідомчий документообіг, використовуючи виключно електронні документи [5].

– Проблеми щодо запровадження електронної взаємодії органів публічної влади в Україні/

1. Розподіленість інформаційних систем: наявність великої кількості різнорідних та неспрямованих на електронну взаємодію систем в органах влади.

2. Низька якість інформаційних систем: більшість існуючих систем не відповідають вимогам законодавства та стандартам безпеки.

3. Відсутність єдиних ідентифікаторів: відсутність уніфікованих ідентифікаторів для зв'язку інформації між різними державними ресурсами.

4. Недостатність вимог до інтероперабельності: відсутність мінімальних стандартів для забезпечення взаємодії державних інформаційних ресурсів.

5. Невизначеність вимог до електронної взаємодії: відсутність єдиної системи форматів, стандартів та процедур для електронного обміну.

6. Ранній етап впровадження: основна система електронної взаємодії на початковому етапі впровадження.

7. Недостатність базових електронних реєстрів: відсутність ключових реєстрів, таких як демографічний реєстр та реєстр адрес [4].

Таким чином, створення єдиного інформаційного простору для різних суб'єктів управління є важливим напрямком у цифровому публічному управлінні. Цей підхід сприятиме підвищенню ефективності управління на всіх рівнях. Проте, існує потреба в реформах у сфері публічного управління, оскільки багато органів влади ще не готові до цифровізації комунікації через відсутність офіційних веб-порталів або низький рівень та якість комунікації на наявних порталах.

Список використаних джерел

1. Карпенко О.В. Цифрове врядування: монографія. Київ : ІДЕЯ ПРИНТ, 2020. 336 с.

2. Пиріг С. Цифровізація публічного управління та Е-демократії на регіональному рівні. *Економічний форум*. 2022. 1(3). 107-113. URL: <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2022-3-13>

3. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2010 № 2250-р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua>

4. Семенченко А.І. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб. URL.: <https://old.suitt.edu.u>

5. Ніколіна І.І. Аналіз тренду цифрової трансформації публічного управління та адміністрування в Україні. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2020. №19 С. 53-59.

6. Ніколіна І.І. Модель інтегральної оцінки цифрового врядування на місцевому рівні. *Ефективність державного управління : зб. наук. пр.* Вип. 4(65): у 2ч. Ч. 1 /за заг.ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2020. С. 155-166.